

შათს უმადლოესობას

მეფისა სოლომონ მეორისა მეუღლეს, იმე-
თა დედოფალს მარიაჲ კაციაჲ დადიანის
ასყოს

მღახლად მიუძღვნის

ტვილისის სემენაძისა შინა ფილოსოფისა
წ. ფიჭვისა მახწვრობუი, ლქვის-მეცხეწ-
ლებისა განდიდატი ჰოცონ იოსელიანი.

ავვისტოს 24 - სწ.

1838 - ია წელსა

ტ ვ ი ლ ი ს ი ა :

ნეტარი ესე, ჰიიტვიკოსი ვაჟი;
შალალ გამომაქმელ, მოძღვრებითა ბრწყინ-
წყალე,
სიზრუნის მოცუარე, მართალ მესილოვიზე,
ღმრთის-მმეტყუელები, შეჰმნილ ყოველსა
შინა,
ილანნი ბრძენ, შაკიელ ზედ-წოდებულნი,
ქოთა ჰსაქუა მისაჲს, ყუქსო ლექსი შაკ-
თელს,
ღე თამარ დიდის, ისტორიათა შინა,
შაინთ გამომაქმელ, ზე წმიდად მოითხრობვის,
განწმიდა აძან, სარგე ყუბიწოებითა,
ღე მისცა ღმერთსა, რომლისა წინაჲმე ჰსდგას,

წყობ. სიტყუე. მუჯ. 768, 769.

თამარ მეფასი ღ მერულლისა მისისა

დავით მეფისა

შ ე ს ხ მ ა . (*)

1.

სამეფით დამკრამან, არსებით ერამან, მომკეს მე
მსწავლა თქუენდა შემკობაღ:
გომღვს ქეზანი, მქაღს აქ ეზანი: დავითის
დავით, ვისჯღვე მუხსივობაღ:

(*) ცუბლთა დღუანში ზეა წარწერა წიგნსა ამის ე-
რეთ ეწერა: დიდისა თამარ მეფისა გიორგი
მეფის ასულისა, დავითის ბაგრატიონ-
ისა ღ მერულლისა ძისისა, ბაგრატიონ-
ისავე დავით მეფისა სრულიად-ძეგრობისა

მესმა შევიწყრი რა ვნახე ვისყრი, რომ სიტყვა
ეანსნეს მე ვისა პნობად.

შინ გულის-კმობით. თუა გულის-კმობით ვა-
რი სიბრძნისა სულელთა ცნობად.

სამათა სამეფოთა: ქართლისა, ვახუთისა, იმერეთისა, ზ
ხუთთა სამთავროთა, საათაბაგოსა, ოდიშისა, იურა-
ისა, აფხაზეთისა, სვანეთისა, ზ სხუათა, ზ სხუათა, ზ
სხუათა მჭყრობელისა შესხმა, აბდუღ-მესია შავთა-
ლისაგან (მ'ე იგი ზონა ქრისტესა) თქმული,
რომელი იყო ადგილთაგან საათაბაგოსათა, ამან
მოარბუა გელათთან, შეფასა თამარისა, რომელი
იყო ზღვიანი შეფა თამარისა, ზ შემდგომალ იტ-
მნა ზონაზონ. ზ უწოდეს სახელად იოანე, რომ-
ელიმან მოიგო ცხოვრება თვისი გელათისა ზონა-
სტრისა შინა ექლესიასა, რომლისათვის იტყვის რუს-
თაველი შოთა, ვეფხეს ტყაობნის - ღაწერელი, ვაკი
ზრპენი, ცუთის-მეტყულებლი ზ ფელისოფოსი ზ ნრ-
ვალთა ენათა ზედ-პიწყენილი: აბდუღ-მესია შავ-
თელისა, ცოცხლი მას უცეს რომელსა.

2.

ქეთევრძეთ ბრძენო, აინკლოთ ბენო. ღაჭით
 ვაქებლეთ შეუფელ ცხებულსა:
 კრიტს აღაბს მაღრიბს, ეგვსტყს მაშრიბს, ნი-
 ნეთ ნინეთსა თარშის ქებულსა:
 რამქონი ეღნით, რამეღანი ეღნით, თავს
 სოვრადღისებრ სწავლით გებულსა.
 ვარსკჳთავთ-ძრიცსჳლნო, სხჳთ ბრძენთ-
 მკითხჳლნო, ვერ ძალ-გაბსთ ქებალ თავს
 ჰყოფთ ვებულსა.

3.

ქე აღაშისი, მსგავსად ამისი, რისცა ესიღვოწ
 მაქნან საღარი.
 ღმერთმან სამოთხით, მოგწევა სამოთხით, ე-
 თერ ბრწყინკათე მსეებრ საღარი.
 აღმოსავლეთით, ჳ დასავლეთით, სამხრით
 ჩრდილოთმდის ჰპოონ საღარი.
 ზესენელს ქჳქესენელით, ჳ გარქენკლით, უ-
 ვანასენელით უფსერჳთ საღარი.

წიწყო და ქებად მღოს შენადრებად, მსმენელთ
 გაუჩნდო ქმეშენის-მპყრობელთ
 მკნე ლომობიანი, ქმეშლი ბლიკრი, ჰაეროვანი
 . მტკიცედ მულობელი.
 წარაგანდ გმინი, თრგუელთ გამემინი, მტერ-
 თა ქმეშენკელოდ დამამსობელი-
 ლიტორი ბრძენი, მკუვეთა მკნი, ახპარგეთა
 ზედ სპარანსობელი.

რაგინთინადა დავითინადა, ეფუცა ყუბლს,
 სიღჭუნა მტკიცედა-
 ნამოზნი მკნი, მკნ მიერ მკნი, დაჭკუნა
 მისაგუელთად საფლართა ზედა.
 ესე მინთა, ესე მინთა, გაურთხევით ყუ-
 ლეზს ძალთა მკმეკლა-
 ლქა მით მორნი, აქა მით მორნი, სატყუბ-
 ლეზრსა ართყ არქდა.

'არღონათან არღონათან, ვინ ჰქმნა მას ზედან
 ზეთი მცხებელობა.
 დაცხრა დაყუდნა, მისგან გასცუდნა ყუფ
 ლიძთა ბორგით, ზარ-მცემელობა.
 დაკით ძლიერი, მკნელ საშინელი, ყუფლებს
 ზე მსხთავრობს ყრჩო შემწკელობა.
 ვჰვონებ მაქსიმედ, ჩემოვს, მაქსიმედ, მისგან
 ჰსჯეჟლისა დამბეჭყდელობა.

74

ვჰოზს მერცხლისად, ამ მერცხლისად ვმს
 ცებლო მემოზარედ იადონისად.
 ნამკი ლიბანით, სარო ერმოზნით, ფინიკად
 ზრდილი, ენაგდიმისად.
 ნერგად ვარდისად, იერიქოსად, სხვამც რად
 ვახსენო, მსგავსად ამისად.
 'ასაფიცარი, ასაფიცარი, დამამცვიცარი წია
 ნასწარისად.

ზოლოყე ზოლოყქად, მუის სასალოყქად, ზრბე-
 ნი რიგორებს მისთვის სამოთხით.
 შირონ გუნდრუკად. მტახსად ეასიად, თაფ-
 ლად მანანად, სძედ ჰსაქმეს სიძობით.
 ჯქროდ სემურად, აღვად ქამურად, აღვად
 ვინამოდ სარდარ სარობით.
 ღარგიზ ღაგროტი, იამაგროტი, მისთვის ამა
 ჰსგავსეს, რომ არს სამოთხით.

93

გავსილო ამით, გავსილო ამით, მეცოდებისა
 ბიწია წარმდუნელად.
 ვმოწმობ სულებსა, დასახულებსა, სამარა-
 დისოდ ჰსინდე განუხრწნელად.
 მენე ხარ ასურია, მჭურეცთა დასურია, აღვის
 ხე ტანი, რკო განფენილად.
 გზღვენ რა ღამით, მოსრნეს რა ღამით, მია
 წვეწყლ-იქმენ, თუთ სიგჳდიდ ქმნილად.

მზრდელ-არს მონათა, ზეცით მონათა, ივლი-
 სის მზემან, ზედ ლომთა გლომით.
 ცომანი ზე ერნი, ყრმანი ზე მთწველნი, ადიდ-
 ებდონ მწყობით ზე ლომით.
 ზრიან მცენი, მათნი ზე ბორცჳნი, მაღანანი
 ველნი, მისთჳს შევრდომით.
 შემყსრაჳს შეფქჳჳს, თხემსა ვის ერქჳჳს,
 ჭყურად ჩაფსუტი ღრგყლო მიწითმით.

III

ლავით მეფესა, მტერთა სისხლ-მჩქეფსა;
 ყუნქდავო წყაროსა, ცის-სამყაროსა.
 სხჳათა მძოვევლსა, თჳთ ყბოვევლსა, ვის-
 განად მქცევესა ტანად საროსა.
 მზედ სახოჯანსა, თჳთ ახოჯანსა, ერთ-გყლოთა
 ჰხსნილ-ჰყოფს, მტერთ ეხაროსა.
 მკნელ მის-თვის ვიყო, სყოლი ვაკაყო, უ-
 ფალოსა ჩემსა, რამც მამყაროსა.

მქუეს მან დაბეჭდვით, სმენით ზსედვით, სი-
 ბრძნის დასაბამ შიში უფუთისა.
 წათელი წრუელი, უხრწნელ-მყოფელი,
 შემწუნარებელი დავრდომილისა.
 ცუდ-ჭყუს მან მტერნი, თრგულოთა ერნი, სა-
 ვმილმან ვით ჰქმნის ძალი ცეცხლისა;
 მოსე ზ არონ, თხემსა დაარონ, მან აღთა-
 ბასტრი, ნელსა-ცხებლისა;

უხწრო ხარანი, გაიხარანით, შით მწიკუ-
 ლის მკლებარს არ დამატისა.
 მხსგავს ამანტისა, არ ამანტისა, უფროს
 მტკიცეობს, ანდამანტისა.
 უფალი შთავარი, მჭერ სამთავარი, სამსა-
 ჯყოლოსა სრულად შათისა.
 ხწორად არს მხისა, ვირჩხიბსა ზისა, შთა ვე-
 რად ჰსწორავს არარატისა;

14.

შადრისა ჰირი, სიბრძნის სადგურნი, მკედარი
 ლჷრისა სამხატოვნი.
 უზვერლებითა, სუენელებითა, მისგარესი არს
 იგი სამირონისა.
 ყნოსა შროშანთა, მღერა შროშანთა, ემანი
 ცუდ-იქმეს საფირონისა.
 ქუშენისა შლჷარი, ჩრდილო ზ ბლჷარი, დავ-
 ლონ ვის ძალ-უცს მისებრ ჰოვნისა.

15.

შირაქ კრონოსით, შინონს ენოსით, სწავლას
 დაებმის, ბრტყნილ ჰყოფს ენითა.
 ამით ძალითა, რომ ათ ძალითა, ორღანო უბ-
 ნონ ებან ებნითა.
 უთრუთ საამით, შაალ საამით, განქიქუბუო-
 ჰყოფს ბლიერებითა.
 სალიმ ზ თყრი, ძალით უკეთყრი, რომ ცამ
 შერა ვისცან, ჰსწორავს თუ რითა.

პირით მისისა, იესესისა, შვილი მართლინი
 იმჟერა ცხოვრებად-
 ქალ-წყალ-წმიდისა, წილ-ხლომილისა, სა-
 ქართველოსა მეფედ წოდებად-
 სჟეშეტად ჰსჯულისად, ზღუდედ სულისად-
 აგარის-ეროთა ცეცხლოთა მომდებლად-
 ახალი ფასი, ახალი ფასი, მრავლად მოერო-
 მის თანა მანებად-

რკითხუნ ჰსწერენ, თაყუმა ჰსწერენ, რაშ-
 ლს ჰსწერენ არჩევენ, ბედია მათიანგან.
 რჟუნ რომ გჟუნსმისა, წყაროდ გჟუნსმისა სამო-
 თხით წყლისა ცხოველისან.
 ვსთაქუნა მე აწკითა, რომ იქმნეს წკითა, მან-
 თობნი მძაფრად სხივთა მისთაგან.
 ხედჟუნ მხერითა, სწორად მხერითა, ჰფიტჟუნ
 მირილა თვხთა სხივთაგან.

ღოგოთათ სვიანად, სჟუჟეს მზიანად, შეიღთმ
 მნათობთა გარმოზღუდვითა.
 განათლდა არც, მისთვის ვით მარჯარც, როს
 განხმულ იყოს, ცანი ხომითა.
 ზილვა მეფისა, მჟჟრეტელთი ეჟისა, თჟაღნი
 მალნიტხედ ფოლაღობითა.
 ღახინად გჟჟყოფის, არ გარჯყოფის, არს
 მიწვიც იწჟებით, ზ განცხრომითა:

მეგღრად ქჟჟლოობით, უძოგეგლოობით, სახედ
 უსწარო ანაგებითა.
 ჟუფლად სპასვეტია, თუთ ქაღაქ ჰეტია, აქჟსა
 ღა გოდოღნი ანაგებითა.
 მჟეიღღთა მარჯა, უქმნა მტერთ რაჯა,
 გუღსა უწჟალოდ ანაგებითა.
 ღჟუღ-ჟჟოღს მისანსა, ციღისმისანსა, სრის-
 მოსთ ეღთხვითა ანაგებითა:

პღჳსძრა ბაგენი, ბრგვნილად მაგენი, გულისა
 კმის-ყოფითი შესხმად ქეზისა.
 მალღისა მენისა, ბრძენთა სეზნისა, აღმოთქ-
 მად ვიწყეო ნეტარებისა.
 გოღებრ მწოღვარე, არად მკმოღვარე, სა-
 მართლად ღირსი ნეტარებისა.
 არა ჰსთნავს რისხნა, გესმის არი სხვა, ნამ-
 დვიღო ჩუქული მოწყალებისა.

ესამართალი, ესამართალი, ხეს შეიქმს ვმეღა
 სა წყაღმომღინარედ.
 აქჳს მას ტრიონი, სანატრიონი, საწმისისა
 გან სამოსად გარედ.
 აწ ესე ლომი, თუა ესე ლომი, მისოჯს აღე-
 გო, კეთილო სახმარედ.
 ჩუღად არს გეონი, ვინ ლეგეონი, პირ და-
 ყოფილო-ჰყო, ჰქმად მეღვარედ.

22.

ზქმეს სასოება, მას სათანოება, სარწმუნოებდა
 სიყუარულითაჲ
 მადლოა ცალანტი, სავსედ ბალანტი, შეყუ-
 ცრებიეს, თუო სურვილითაჲ
 ქმელის-საქმიოა, ვკვირობ აქ მითა, რაცოა
 დენ მესმის იღუმელითაჲ
 უსხეულონი ზეცისჲ ძალნი, მისთვის იმქმებენ
 სიხარულითაჲ

23

შეთონს ჰბრძანეს ათენს, ესრეთ გაათენს, წყუ-
 დიადსა ნათლად სხინი მზისანი:
 კაცმან სულოელმან, ზე უსულოელმან, ვერ ვყუ-
 ლის-კმაჰუოს მისნი მისანი.
 ჰვშენს ზე სუნელობს, თუო მომცემელობს,
 ჩემნდა სიბრძნესა მადლონი ლჷარისანი
 კაცსა შერისხდა, ნამჯვილოვე მისვდა მათ სალო
 მობანი სიჭვლიდისანი

2

ჰბრძანონ სამაღაღ, არაჲუ სამაღაღ; ელიჲ
 მოსით ეს რომ არა მითა
 მასთანა შორაღ, არაჲუ აშორაღ, ელია მო-
 სით ეს რომ არა მითა
 ქჷშლად ჭერითა, რისხვიო ჭერითა, ელია მო-
 სით ეს რომ არა მითა
 - მას არა რითა, მას არა რითა, ელია მოსით
 ეს რომ არა მითა

უით უბოთ ქებაღ, შესხმად დიდებაღ; თქ-
 ჷშნდა მჷსაჲულო სიმართლისათ,
 ჰმსთავრობ ზ სულოებ, ათავის-უფლოებ, ჰყრო-
 ბილთა ბრძმედო სიწმიდისათ.
 შენადარ გიწნობს, თქრო კმად გიძნობს, სა-
 მუხიკოთ შირაქისათ.
 არსება გმზეობს, მისმიერ გმზეობს, წიაღ-
 გულის აბრამისათ

ვარ უწყალები, ვი უწყალები, რაც ძალშიმს
 ქებად ვიწყო წამდენი
 ცურუა სახითა, ცხოვლად სახითა, მოყმე
 მგნე უხვი, დაიბადენი-
 სიბრძნისა სიწად, ჰსწავლისა სიწად, გარეთ
 მოგეთხმეს რიტორთ ბადენი;
 აწამე თავსა, აწამე თავსა, ღვაწლი ვინ უწყის,
 თუ რაოდენი;

შეცით ვარ ნათლად, ბრწყინებულად სანათლად;
 ჩემ თქმულად ქებად, სიტყუა რათაურით;
 მისრულ ბარბაროზთა, მძლავრ სარკინოზთა,
 ჩაუხუტა ჯაჭუ-ჭურით თრთლი თურით-
 ისაკებონ შინმშობ, ვურთხევით ნიშობ, მელო-
 ქისელეკის ლოცვით ზედა მითით-
 ესავისითა; ესავისითა, მაუწყუნ მთქმელთა,
 თუცა რათაურით.

ვისცა აგმირეს, მისთვის აგმირეს, არს ეს
 ყოველთა თვთ მხერობელთასა.
 ღმერთსა სამ-მზისა, ვინ ზენთ სამ-მზისა, ერთთ
 სამყაროთ ზ ღრუბელთასა.
 ზღუდეთა კარი, მადლთა ფუტკარი, ფუტკერ-
 სად სძისა გოლეყლთასა.
 შემყსრავს ზაალს, მოლოქს ზ ქამალს, ას-
 ტარტის გერზსა სამაგულთასა.

მკედრობს ანკსა, გულად ანკსა, ხათრებო-
 ხა ჭყური ჰრჩეყლი-
 ესაღ ერია, მესებრ ერია, რაზმანი შეიქნეს
 სყელ დალყყლი-
 ქმნის რა ნავარდი, მყის განავარდი, ზყერობს
 ვით ვარდი, თვთ დაღმარყლი-
 იხმარნის მკლავნი, კაფად მამკლავნი, აღმტა-
 ზებელნი გრივალ ქანყლი.

მტყურობა მახვილნი, იქმნეს ვით ცუდნი, მახინ
 თა მითვე რომეოთ ღაბრწინებს.
 ექმნა წარმართსა, ზე ყრსა მათსა, განსაყრწ
 ნეთ რომეოთ სრულმხრობით იყუნეს.
 რა მარზაპანთა, ზე სპათა მისთა, შეკრახდა
 ლომი, თუთ ნანყად იწუგეს.
 მაშინ დავით მათ, მაშინ დავით მათ, მრჩობ-
 ლად სსეულთა, სულთი განიყუწეს.

21:

იწვიის რაზმითა, ყრიცსწე რაზმითა, გყუთის
 მღებელად თუსთა სპათათუს.
 გორგასლიანი, დავართანი, დროშა იახლის,
 მარწყულად მტყურობა თუს.
 არ ვეჭვებ ევზომი, ბრძოლა ზე ომი, ხხვანსმცა
 მათ ეფვის მიწუან მამარათის.
 მიბრძოლთა ვყუნდნი, ყოვლად ჰქმნენ ცყუნნი,
 ვმა როსტომითა ყუმენე მათათუს.

ვკმობ ვამეყვისსა, ართუ მეყვისსა, რას ია
 ვარ ჰყო ამან ქაქუციანიო.
 აღმოფხურა სული, მე ზე ასული, რაც უყო
 თქმევად ვის ბაღ-აქებს ენო.
 ვნახეთ ასერი, მაზედ ასერი, მკეცნი მფრინ-
 ველნი, უწულად მისევნიო.
 ექმნა უწუალოდ, თუთ ჰქმნა აუბალოდ, მეფე
 დღახაკებრ, მონათა მოფენიო.

ორთ სული მონა, ვიდე ლიბონა, მით გამოჰ-
 სცდიდა ლომისა მკლავთა.
 აღაგამითა, აღაგამითა, ცქაჟად იხმარეს
 ეტლითა მზრუნავთა.
 ვის რისხვით უკმო, უცაქს-იქმნეს უკმო,
 შიშით ზე ჰწოდით, მიპრომეკნთა თავთა.
 ბნელ-ჰყოფს ყოველთა, ქაქუცის მჰურბელ-
 თა, ვით მზე დაჰჟარანს სხვათა ვარსკვლავთა.

აბჟარ კმალითა, ვეჟსჟუზნ მკრნხალითა, მესა
 ექმნა მტერთა, ცით მოსალოდნი.
 მიხჟდეს სიბრმესა, დაჰხდეს სიღრმესა, ორ-
 გულთა ერნი, ვითარცა ლოდნი.
 აქარავანი, აქარავანი, მეგობართაგან, მათა
 თუს საწოდნი.
 ჯადიდებ გელსა, ბრძენსა არ გელსა, რომ ჰსცა
 მათ ნიშნად ბოლოდ საცოდნი.

კარ ვეისარი, კარ ვეისარი, სიმდიდრით ლაქ-
 ღი, ჯიმშედს მულობელი.
 მოსიმახოსა, მოსიმახოსა, მახვილი თქვენა
 მტერთა მწუბოელი.
 ჯალაც ასე ფქევ, მოსრგით ასე ფქევ, ბრჭა-
 ღი ჰქმენ მათხედ მეოც მპყრობელი.
 ვბირ მამენდ მესი, ავად რა მესი, ორგულთა
 ექმენ დასამბობელი.

კუჭურხი. მეფეთა, დიდ-კელმწიფეთა, თვით
 გაქმეს ცუბათით სხვადაც რაღაც ექსპოზიციას.
 აქაქმეს საჭურჭელნი, ძნელ სასურველნი, მით
 სასკინოზნი მუის დაეცქროს.
 კრძალი ლესჯლი, მამედ მენე სული, ბარბა-
 როსი მსრუტლად, მუის წარგემართოს.
 მკლავნი ძლიერნი, გმირთა მძლიერნი, რისა
 სვი მათ ზედა, რამ მოგემართოს.

37.

შესამოსელნი, შესამკობელნი, გმოსიან ტან-
 სა, ოქრო ნემსუღნი
 ვერგუნ სვიტრანი, ბისონ მიტრანი, მოწე-
 ულითა თანა შექსულნი.
 გაქმესლა ზორტინთა, ჰქონაღმა ჰოდინთა, სან
 მარადელი ერთვან ექსულნი.
 დიადიმიან, დიადიმიან, ზეგარღამა გაქმეს
 ხშილად ექსულნი.

38.

ვიტყვი სვასროსა, იმა სვასროსა; ერეკლე-
 საგან ცუტყედ შეპყრობილსა.
 ზირველ მყოფისა, მის მეუფისა, სპარსეთად
 ბელის წარმცუჲანებელსა.
 ჰსთქუთლა ესეცა, მსხვაგვსად ესეცა, ყელმრ-
 თოთა შეიქმს თუთ ოცებულსა;
 ამა თხემისაჲს, ამა თხემისაჲს, ნათანთ გულ-
 ნობღეთ ნელსაცხებელსა.

39.

თუ ყქოსრანი; მე ამახ რანი, გავლანჯანისა.
 შემეყულობანი,
 მტილ-სამოთხენი, თჲალთ სამოთხენი, ზედ
 ავაზანთა შექმნულბანი;
 გართა სტოჯანი, ერთა სტოლანი, იპოდროპ-
 მისა განხმულბანი;
 სახმრად ლანგანთა; თანად ზინაკთა, ბადახშნით;
 ველ-ჰეჲს შექმნულბანი.

ცახტ-საგდომელნი, მკამკამებელნი, სარდი-
 ონიოა სურყუმს შემკულნი:
 მისავრდობელნი, მნელ-საცნობელნი, სამოთ-
 ხიო ნადღჳნი თუთ უდნობელნი.
 რქრო ვერცხლებრივ, ჰბრწუნავს ცეცხლე-
 ბრივ, ვედელ ყურენი ფიქლიოა მკრწილნი:
 ბივრილიონი, ლიგვრილიონი, ყრთიერთო-
 ბით, მორის მთაახილნი:

გვრგვინოსანსა; მორფიროსანსა, ყხდების
ჰყრობა სვიტრისა გელსა.
ჟამი დილისა; განასდილისა, განბრწუნაშ-
ბუელ-ჰუოფს წყაღიადსა ბნელსა.
მისჴდეს მისრჴლნი, მისოვს მისრჴლნი, თვს
თვს მისრჴლნი საქმესა ბნელსა;
შე თჴ გჴლაგ გაქო, ვიც გჴლაგ გაქო, სხივ-
თა ნათელი, გჴამსა ყხრწნელსა.

წყლად გაქრია წიღოსად; ყსასყიდლოსად;
 სამოთხით ჩჲწნდა ქანდაკებულად.
 თქროდ თფასად, ძნად საფასად, ყოვლად
 ყოვლითყრთ ბიწ-მეყსებლად.
 სიწმიდის ბრძმედსა, თუთ ვანსაწმედსა, გამო-
 დნობილ-ხარ ბიწ-მეყსებლად.
 ბჲჭლად აღმასად, ვაკნოს აღმასად, საფუ-
 მჲწლ ზღუდელ წახნაგებულად.

გინმც იწჳოს რიცხვ, იქმნას ყრიცხვი, გოა-
 რი მათგან დანათვალითა;
 რიყე თჲაღისა, წინ ნათაღისა, წყაღნი მგზე-
 ბარობს, შიგან აღითა.
 ჰსჩანს მარგალიტი, არ თუ აღიტი, თუქნ
 ბყრთისა საზყრთაღითა.
 აქნს ზარდახჩანი, მას სე ბაღჩანი, ლყსკყა
 მეზრ მათ თუს დასაკრძალითა

ნაწილისა სხუა რად უნდისა, ჭამები იყუნს
 ლაღ ფირყისა.
 იყუნს ჭურჭელთა, სხუათა უცხო ფერთა, სი-
 მრავლითა დება თვით ურიცხვისა.
 ზევრად მეს გორი, ერთა საგორი, ზოდი ოქ-
 რისა მისგან თლილისა.
 ნისის მგოსანთა, ვით საფირღანთა, კმანი ეზი-
 სა ზე წინწილისა.

45.

ეგრეთ ინახის, შორის ინახის, ვით მზე სამ-
 ყარო მანათობელი.
 მთაწარის-მშენებით, ცისკრის-მთენობით,
 სხივ მკრთოლთაწარებითა მკამკამებელი.
 ედემს დარგული, სამოთხის ვარდი, ციერა
 უმაღლე, ქმუყნის მპყრობელი.
 გზამცნებს სრულებით, ღმერთისა სრულებით,
 ჩუწნაჲს მარტოვად ჰსჯულის მღებელი.

გუნდ მწყობრი დასი, მას ბევრ მათსი, ჰყავს
 დიდებულთა დიდ-გვარ თავადთა.
 იოსებს თჳაღლად, დიდ სამუსონს ძაღლად, ჰსჯო-
 ბს ნებროთს გულად, ნაყოფი მსოვადთა.
 ცუდ-ჰყოფს ვით ცუღთა, ლიქნა სიციბილთა;
 მხირთ სიბორგილთა, საბრხით მძაცვადთა-
 მისთჳს მოვჰსწყდები, შევირაცხები, მსხჳწმ-
 ლად ვემჰსგავსო, ცხოვართა ვლჳადთა.

იმე მოთვარითა, ცა ვარსტჳლავითა, შეუქნი
 მიუხ.ჳამს მის ელვისათა.
 მამის ბედ არი, სამვზის ნეკარი, მეტრუე საქ-
 მეთა სახელისათა.
 თუთ ბჳეთა ბჳედი, მტვიცე ბეჳედი, მეწლე
 სიტჳჳათა სიძარბოსათა.
 ერთა შემცჳწლი, მტკერთა შემწჳწლი, თანად
 შიშითა საჰსჯელისათა.

სახელ ველისა, სახელწოდებისა, მჭურვით ველ
 უბოეს, განცხად სხივისა.
 მოეგებლათა, მოეგებლათა, რომ უქმად ჰს-
 დეგით, ხაჭუთად სახისა.
 მისთვის წამალნი, ჰსგაუბს რომ წამალნი, თვარ-
 იქმნეთ თვის თვის მძახნი ახისა.
 მან იოსებსა, არ იოსებსა, სიტყურვე არათ,
 თუთ მსხგავსი მისა.

ბლვის ხე ტანი, მსხგავსად შემტანი, აქვს
 კოწილ დაყრით, კვიპაროსისა.
 დაჰსწყავს სრულთობით, აქვარ სრულთობით,
 მსეთა სახმილად ეშვი ეგზისა.
 სტავრა ზ ნახლი, არ ბიწველნახლი, მოსი-
 ესტანსა მჭკერსა ზეზისა.
 გით მხე ღალიად, ეგრეთ მალიად, მოღბუდად
 შავსა ტაიფს ზეზისა.

მრ ვასტებს ფიცსა, აუთ დანამტკიცსა, შე
 შედ იყოსა, ანუ თუ არად.
 მლოევა მარჯუშნით, მოიმარჯუშნით, უფლისა
 მიერ ჭყრად დ ფარად,
 ექმნა ქუხილად, თუალოთ ჩუხილად, რანათა
 ყრიცსუთა მე გრიგალ ქარად.
 ღრი ჰრჩეყოლი, ნიჭითა ჩუშყოლი, მისგანვე იქ-
 მნეს გეთილ-სახმარად.

უარდო ფყრჩუნილო, ცაშართ განბანილო, ნერ-
 ვო სვიანო დაგითიანო.
 ღინ კის-კასია, სყუნელ კასია, ბალასნად ვმო-
 ლავ დაგითიანო.
 ღინ ხარ ანარაკი, ქუშყუნად ანორაკი, ყუცხოდ
 აგებულ ანაქესიანო.
 გონება ვრცელო, კუშლად ცნობა გრძელო,
 მოთმინებათ იობიანო.

ბანაკად . საღმრთოდ, ერ სანსეპტოროდ, სარ.
 ლჷთის მეტყუწლთია მათ ჭყურვილთიან.
 ექმენ სახმილად, იყუნეს სახმილად, მზირნი
 ფარულად, შორს ქალაქთიან.
 მწარელ ღმობილნი, ეგრეთ ცნობილნი, ყდოა
 ნო იქმენს თვსთა სყულთიან.
 გულ დრკუ ხენკმნი, განმრყუნკლნი ეშენი
 აქიტოფელ ჰყუნეს განხრახუთიან.

53.

მტკივულისა, პატრიკულისა, ხედვის უჟბლო
 სარ სიწლოთ სისმოსა.
 უაქუამს ებელთა, მეძიებელთა, შენავის პრლ
 კლე ღ, დიადოხოსა.
 არვე თავს დებით, ბრ გეთა ვსდებით, სიბრძნი
 სა ზღუასა თამარ პირმშოსა.
 შინონ ზენანი, მოგუთა ზენანი, მეყუფედ გკმო
 ბენ, პერიპატოსა.

იმაღვი სახელ, იმაღვი სახელ, მჭურეტოა შემე:
 წყლ-ჭყოფ შიო მოცყინარელ:
 ჭყლაჳ ეს ხეული, არ ეს ხეული, ღმობიან
 ჰატყად, ექმნების მწარელ:
 ეგე ენიაღ, ეგე ენიაღ, ექმნა ჳ მათ იქმს, ხეულ
 ქწმდებარელ:
 მწარი ჳ მსხემი, ეგრეთ დამსხემი, ქებისა ვიქ-
 მენ თქვენჯს შემკადრელ:

მოხველ განრომიო, მტეროაგან რომიო, სიმა-
 ნითა აზმობ მძლელ მორკინალი:
 სწავლის-მოძღჳარი, საშჳებლის ღჳარი სიმა-
 წმიდისა ცხოვრების თჳალი:
 ჭყოფს ანეჳლსა, მყოფს ანეჳლსა, არ თდეს
 ბიცად ერქჳნისა ძალი:
 მხელაჳ ვაქჳს მოხშო, გაითჳ მოხშო, წჳა-
 ღობის ვარი ცებილად მსრახჳელი:

რა მოიხარდე, თუა მოიხარდე, ნათლიათ
 ყოვლის, მხერობელინათა.
 ბრლივ ბოდრატ, პარქენილ სოკრატ, ყუფლად
 გოქწყუს ზღვსა ზე კმელინათა.
 ფილოფოხთ რვისა, გარდა ცვრთისა მხედწყლ-
 ხარ მსგავსად, ებელინათა.
 გქმენ ედილად, ყრმათა ედილად, განმბანელ
 შვილთა ემბანისათა.

გისმობ მანასებრ, ვინოდ მკუფებრ სიტყუან
 შეგითხზავ ქებას ჯეროვნად.
 ნათლად მნაგებარე, წინამღებარე, სხივ მომცე-
 მელით, ელვა ცისეროვნად.
 ძალთ გუფლად მკნეო, სწყლ-ბედით ქვეო, ასპიტა
 ცემყოფ-ჭყოფ მტერთა ახოვნად.
 მყის მოამლოვრებ, მყის შეიქმ ცხოვრებ, ყ-
 ჯეროდ მძახთა მდელითთა ბოვნად.

ლომს ძლიერება, მშეს ბრწყინება, მუშ-
 კს სურნელება შენგან მიეცა-
 ყანდაარს შექარს, მალრიბს ოქროს ქანს,
 ხარანს მარგარიტს ეს ღაფი ეცა-
 ქმეწენის მნათენი, მოვამათენი, ბაზიყად გვექ-
 მნეს სურვილით რეცა-
 წმიდათ შემწეობრე, მათ თან მოსაგრე, ზეკონ-
 სა მალთა ხარ მოდასეცა.

ეხელავ მარტოსა, გაშლით მარტოსა, გჳარ-
 თა მთავრობით ზესთ საჩინოსა.
 გაცთა მკოღვისა, ღამამკოღვისა, შეიწრებისა
 არ მომამინოსა.
 ჰსწავლის ებგურნი. ყუცხოთ საღგურნი, ნაკო-
 საყყუღელთა ჰსწორავ ნილოსა.
 სიბრძნის უფსწრყული, ენა რიტორი, მსგავს
 ხარ მთისა მის ეტონკოსა.

თქმულნი ინდოეთი, კვირიან გუთეთი, არიელ ფელ-
 ცელ, გერგესეველნი.
 შიშულ მართლნი, ცილა მტკაველნი, აბაშ
 შაბაშნი, ღვედ ნაწვეველნი.
 ხასრი ხარანი, გრახმან ერანი, გაქებს გადი-
 დებს შობით ყოველნი.
 არ დამივარდა, გლახ დამივარდა, ენა მართლის-
 თქმად, ველარ მგებელნი.

ძირ მტკიცედ ელლად, ზედ ნართა ზღრუბ-
 ლად, ცის გამართა ჰსნიან ხარ ზესთ მღვდა.
 მრგულთა მოსწულთვ, მინითყრო მოსხლავ,
 ერთ-გულთ ექმნები ფარად ზე შურგად
 ყრითა ელმით, ცეცხლად ელმით, შერისხნა
 თქმულნი, სრულ დასადავად.
 სახმილთ არმყრი, ჰსწილავს მათ არმყრი,
 გუნდრეყვად ერთმის თქროსა რიგად.

ცხრიტია მართვისა, თვარ აქჲს მართვისაჲ
 თქჲსენებრ სურვილი მეუღლობისა.
 წართყწირულ გართ, ანგანწართ გართ, რად-
 გან თქჲს გბოგეო მხელ უუღლობისა.
 მადლის მუშაგთა, ექმენ ხორშაგთა, მაგრი-
 ლობელად სსეულოებისა.
 მათ შეუბრწყლი, კლდე შემყსრწყლი, ლო-
 დი ხარ მტერთა დაბრკოლებისა.

თჲალი ხარ ბრმათა, თუა მზრდელი ღრმათაჲ
 მძიერთა ჰყრი, ყსახლო ხართყოლი.
 მამა ობოლთა, მისაჟეული ქჲრიგთა, შიშკელთა.
 სამოსლად, მინაჭყუბული,
 მოხუცებულთა, მრომით რეუთთა, სემტვი-
 ტის ეწყწროხად მისაყრდნობული.
 მოცქვენ სიბრძესა, წერილთა სიღრმესა, თუა
 განგვიმარტუ მადლთა მართობელი.

შიან უცოდჷშქლმან, ყოველი შსკდჷშქლმან,
 ზესთა მან არსმან, თუთებისამან.
 მიუწლომელმან, დაუწყობელმან, ნათელმან
 ერთან, სამებისგანმან.
 მამისა ნიჭმან, სულისა ნიშმან, მისთანად
 სწორად განსაზღვრებულმან.
 გქმნა ცისკრად ღლისა, მთიებად მზისა, ვარს-
 ეშქლავად ცისა, თუთ უბინდომან.

ჭეყუცა მოწამა, ზეცითა მოწამა, მანანად ჩეწნ-
 თუს, მწყერ მარხილებით.
 გქმნას რა სრულებით, საკსელ სრულებით, თქალ
 გოვარებითა ოქროს მიღებითა.
 მასგან ბოძება, არ თუ ბოძება მრავლად ვინა
 ღეთ ცეხილის გულებითა.
 ჩეწნათს მთბობელად, დასათბობელად, სანუ-
 გქრად ვეძიეთ ეს მარხილებითა.

აწუა რომითა, აწუა რომითა, ეს მოცუნიანჭანჭ
 ქრისტეს მიერად
 იტყვის იგავსა, არაჟი იგავსა, შირაქის მსგავსა
 სა, გულის ვიერად
 მტკიცედ ზე მცხეთარად, მისგან აუცუარად, ნენ
 ცარ ვინმც იქმნეს ანუ თუ დარად
 მისრულ მისრულა, მისრულ მისრულა, გუ-
 ლი რის მქონდა სალმობიერად

67.

ვსჭყურეცემ შეჟრფინვით, მნათობნი ვინ ვინ
 ხსენებთ ზე ნლომით სულ წასულობით
 ვტყუოდეს გულისა, მის თუს დაგულისა, რადგან
 დაებით, ხარემ სულეებით
 თავს აბრალევენ, არ აბრალევენ, მყის გლო-
 ვად იწესეს აღვა რგულებით
 წამწამ ისროდის, ვერ განქაროდის, მხენა
 ლახვარია მისთა სრულებით

მის შემწინებლად, არ ქმუშენიერად, ანგელოზთა
 სახელ, დასახელებული.
 მეუფე გებულო, ლაღი შემწებულო, თუა მხიარ-
 ლულო, სამდიდებულო.
 მოღრი აღვათა, აკრათბს აღვათა, არეთა
 მაენი ცისკრის ქებულო.
 მართებს რომ ცამცა, ჰქონდეს მას ცამცა,
 სახლად სამყოფად განჩინებულო.

მსახურისა ლაღი, ქმუშენისა ლაღი, გამდიდ-
 რებულო ფრიად ყოვლითა.
 მუშის ყოველნი, ყამნი ჰქელნი, მუშინება
 ნიკთათა, ცით მომტურელებულოთა.
 ქმუშენს უფალი, მტურეცთ სატურფალი,
 საყნოსლად მათთუს საყნელოებითა.
 მუთი ლომი გმირი, საყ თუ გმირი თქვენ ჰ-
 გონო მისებრ მლოერებითა.

70.

მტერია არ ეწყალო, ღ ნაბერწყალო, მიჭვი-
 ნის ვმათა, მისმან აღმყრმან.
 განძნებულთი, ცნობა ვწყებულთი, მეხ-დაცე-
 ხილ-ჭყუს მკლავმან ბლიერმან.
 სრბით სლჟა უფეროდ, ძველ ვასამრფეროდ,
 უქმნის რისხჟამან, ვჟელავ მის მიერმან,
 ეცან ვის ის რა, გყლსა თუთ სისრა, მყის
 განაწონის მან სახიერმან.

71.

საფარჟელ ვრთა, საბლეველ მტერთა, მარტვი-
 ვად ჰბრწყინავს თჟალო სოფლისა;
 გონება ვჭრცელი, ყოველგან მსედჟელი, ქრის-
 ცესაუს მახევი თუსთა ოფლისა;
 ნიჭთა მახრობელი, წინა-მხსწრობელი, მად-
 ლით სპეცავი უფროს ნათლისა;
 მისთესვე ქმნილი, თუთ განკუთჟნილი, უფ-
 ლადცა მსელი ნივთთა ყოველისა;

ცნობისა ნესტუ, სჟეჭით საჭჟურეცი, სიმალა
 ლელ სივრცელ, სივრძელ ზ სიღრმელ.
 ჰსჯულის ფიტარნი; მკლას: ფიტარნი, მადლთა
 ბარძიმი, ერთა განსაწმედ.
 მზე დაყვალთ, მუის დაყვალთ, არს შვიდნი
 მნათნი, მას ზედ მოწამედ-
 წმიდად აქჟს სულო, დასთა დასულო, სამჟაროს
 ნათლად, არა თუ ღამედ.

მისგან ვითხოვო, არ თუ ვითხოვო, რათა
 ჰსცეს ჰსწვლო, თბესა მცონარსა.
 თუთა აყარო, არ აყარო, ქჟეჟანათ ეოვლოთ;
 უფალ. მთავარსა.
 სამსახეობით, სამსახეობით, ჰხადი უფალსა
 ზ მაცხოვარსა.
 დაბანაკებით, აბანაკებით, მკვირ-ახლად გჟეა-
 ხილჟეშხს, მკერძოლოთა ერსა.

ვახელავთ სუფრითა, სამსიფერითა, საქმეთა
 მიქმნელად, ვლს ხიფიცხენი-
 ცის საქანელნი, გარდმომდენელნი, მადლინა
 ცხარათა, ექმნეს მას ზენით-
 თუთ მის აქაზის, ნაცხელად აქაზის, ახლენკები-
 ს, სწულნი მკვიცენი-
 თნობის დუქსა, პირს ავად უქსა, მჟის შე-
 რისხუთა, მისწრაფლ სიმკვრცხენით.

ღრთ შამოივლო, ღრთმა მაივლო, მტერნი
 დაჭკოცის აღხრებითა.
 ბუკ ცაბლანობით, ხაარანობით, მუდგრად
 იბრძოდის გამწუხავრებითა.
 განცბუნკებულნი, განწბილკებულნი, ყულო-
 ნოდ შექმნის, აბჯარათ ახლიან.
 გამეხებულნი, გამარჯვებულნი, იხლო მწუხრად
 ფუჟუნკებითა.

გაქებდეთ ერნო, ყრმანო ჭ ბერნო, საყნაველ
 ჩუქნთვს მონიჭებულსა,
 ქრისტეს მკედარსა, მენე ავოვანსა, პირად პი-
 რადად განშუქებულსა,
 ნათლად ბნელისა, გარდმოფენილსა, ეიერთა
 ელვად დასახებულსა.
 სიწმიდის ვაზმად, არ ბილწად ვაზმად, ნათლის
 ემბაზად დაარსებულსა.

ღმერთიან ჭ მეიან, ღუთისა სიბრძნეიან, ჰყოს
 ეს უბღრეს სულოთა ფოველოთა.
 ნათლად ცხორებდა, არ განშორებდა, ზეცირ
 სა ძალითა, გუნდითა ცხორველოთა.
 მნელ ტარიგისად, ვითარ იგისად ჰსცხორებდა
 ჩუქნთვს, ქუქნად ქუქველითა.
 აღაგო სახლად, სწავლის თან სახლად, ახურა
 შუა ენა, მისი მისმენელოთა.

73.

ექსთექუა ფინიკელი, არ აფრიკელი, მანძე
 ჰქმნეს წერილთა, მოგონებანი;
 კატა მანეთო, ია მანეთო, მისდა მუის ცუდ-
 ჰყუქულ მოგონებანი.
 გისმობ რომელთა, გიცნობ რომელთა, ყურნი
 მომიპყართ მოგონებანი.
 მის-თვსდა ქეზიო, ხარ განქიქეზიო, ბიწი ვინ
 ჰქოინ, მოგონებანი.

79.

ანღიბან მოგუჲმან, გრძებია მოგუჲმან, მისა
 ნობით ეელ-ჰყორ ზაკით ზღაპრობა;
 ეშმაკს ეკედრა, სულთი შეკედრა, მით ექმან;
 სრულად, მათთან ხაგრობაქ
 თქმსგან ქყრუჲთა, მუის აქყრუჲთა. მა-
 ლიდთა ცუდ-ჰყუქულს, ბოჲართ მოთხრობა.
 მეგლად ჰსჯულისად, მართლ-მსჯულისად;
 დავით გიწოდა თვსად მკვიდრობა.

ღაწერაქვითა, ღაწერაქვითა, ანღამატისა
 ცუღ-მყოფელითა.
 მხედ ჰასაკისა, ჰავასაკისა, წმიდათა თანა,
 მომწერელითა.
 ცუღრცხა ისრისა, მიკვირს ისრისა, მერკვი-
 რისაებრ, უსრულთ ჰკლენითა.
 სარგინოზთ ერთა, სხეულთ აერთა, ოღოზნი
 მორფსა შიგან წევრითა.

81.

პრებაშია, არებაშია, მეფე მორწმუნე, ემელ-
 თა ნათელი.
 ცუღთა ზ სულთა, თვთ მათ დასულთა, ებრ
 ბრწყინჭაღე ჰყოფს, მადლთა სანთელი
 აღვა მოზარდი, სოკრატ მოზარდი, ქებისა
 ზოკნად, კითა სულელი.
 საბას რომისა, საბას რომისა, მკომზარნი თაგ-
 თა ღრკუე განმძსწავლელი.

82.

მაჰმადის ჰსჯულსა, ფრდალაჯულსა, ბილ-
 წად საქიქელ, სახასრობელსა.
 სიმჟა მრუშებით, არაწმიდებით, ჩუენა ღირ-
 წებით, ჰსჯულთა მჟურობელსა:
 თუა მესლაპრესა, ცუდ ფელამპარსა, ღჟიისა
 არ მაროლად, მქადაგებელსა.
 ეც მოსესხითა, არ მოსესხითა, მას ღჟითისა მი-
 ერ, მომაგებულსა-

83.

ჰსოქეს სიტჟა მჟევრნი, არაჟი ღჟსჟერნი,
 მოსაქცეველ-ჰეს წარმართთა ერნი.
 მათ სატუხელნი, ძეკო საწუხელნი, ჰსჯულ-
 ნი შეუქმნის თავისა მტერნი.
 მის ცინ ფოველთა, ვინც იჟო ველთა, აღი-
 ღებლიან ჟრმანი ზ ბერნი.
 მისოუს უგბილად, განსალოცებლად, შეიქმნეს
 მქედრად, სხინი მლოერნი.

უკიდ წყალუბითა, წყალუბითა, იფუნეს
 ბჭელთაგან, შობის დღის-მშველნი.
 ზადუშეველნი, ფაჩისეველნი, მცნებათა ჰს-
 ჯუღსა, არ კმა ყოველნი.
 წერილით მომპოვნნი, თვისით მომეონნი, სხუა-
 ნი დღითი დღე, ნათლის-მღებელნი.
 წაზარეველნი, სყოფსინელონი, მისგან შეიქ-
 მნეს, ჰირ-დაყოფილნი.

შაკელონიოს, ღრკუ საბელიოს, მეცორომიო
 ჰემოზღეს, სუღსა წმიდასა.
 შალნი ვინმე ციო, ეტყოდა რეციო, გარდმო-
 ტანასა, გორცთა მისთასა.
 სამუსატელსა, ჳ მომესკეტელსა, ჰირს დაყო-
 ფოფდა, წყალუბათასა.
 ჰომეხთ მეფენი, მტერო სისხლო-მჩქეფენი,
 ჳმეროჲმან არ ღირს-ჰყო უფლოგბათასა.

ვით ქვიშა ზღვისა, ცაჲარი წვიმისა, გერგით
 ალრიცხოს თუთოეყლადა
 ვგრეთაჲ ქება, მისგავსად ჰსსენება, მისი გერგ
 უძლონ თუთოეყლადა
 სიმსნითა ბრძნობა, ლე გულოვნობა, მისი გერგ
 უძლონ თუთოეყლადა
 ბრძმოსაჯალი, ლე დასაჯალი, მათნი ლე ბორცაჲ
 ნი, ჰკომბს უფლებუადა

მაშინ ვენახი, თუა ეს ვენახი, ვეთილი-განსს-
 ლული, სორექა მომართმელი
 ლელვსა ღვსა, გუროს თავისა, წილად მურა
 ტისა, გამომღებელი
 ნამისა ცაჲარობა, გამომბუტვეართა, ნორჩი
 ქანდაკებით, მსათაჲდ სასთავლებელი
 ვეთილი-ნაყურობით, ცაჲდ რიყრაყობით, მჭაჲ
 რეცთ საჭრუიალოდ დასალობელი

უცხოთ-მოყუარე, ვლახავით-მოწყალე, მის-
 ჯელი მისჯავრისა ზე სამართლისა:
 აღბორებითა, აღშუოთებითა, მშაცათა მო-
 რად, ჩ არმდევნელისა.
 შვიდის კრებისა, დამტვიცებისა, დამბეჭყულელ
 ცხელქმნა, მათგან თქმულისა.
 მან ჰყო არიოზ, ზე ევროპიოს, საბელთოზით
 მორს სწყობულისა:

მსოქმეა შემოქმედმან, ყოველთ-მოქმედმან,
 გქმნეთ ვაგი ხატად, ზე მისგანად ჩყენდა.
 ღმერთმან ღმერთთამან, ბჟელმან დღეთამან,
 ვინ თანა-ჰსწორად, სყლსა ავლოენდა.
 არვისგან არსმან, თუთ დამარსმან, სამებთ
 სრულმან, თუთ იმოქმედა.
 ნამდულ ღმერთებით, საბათობით, ნიკით-შექ-
 მნულთბით, წარმოადგენდა:

მისცა ცოველი, არიყ ყოველი, თუთ მის-მი-
 ევრე, დაემონოდეს
 ყბრძანა ხინა, კეთილ-სახინა, დაცჳად ნაყო-
 ფი, ჭამად არ ოდეს.
 ყწყოდა ღმერთმან, მან სახიერმან, თუ ჰს-
 ჭამდეს თჳაღნი, აგებოვოდეს.
 ყრჩ-ექმეს ღმერთსა, ყსმინეს მტერსა, მათ
 მხე წყჳლიადად, შეეცვალოდეს.

ღრთს ენა შვილი, მათრუს დამძული, სამრახეთი-
 იყო, სჳლოთა ყოველითა.
 ჳსყრთა, ინდთა, რთმა ჳ სინდთა, ბერძენთა
 სპარსთა, აგმაგუგელითა.
 შაშინლა ნებროთი, ჭკვით სამაწგროთ, გო-
 დოლი გელ-ჰყო, შენგზად ველითა.
 თუთ გარღმონჭრა, სჳლი გიჭრა, სატან-
 ჳწყოლი მინჳდა, სასტვივად მწელიად.

მცხინვერებშია, ღმერთებისათა, ფერი იცვალა
 თაბორს დიდებით.
 ელია მოსით, ნათელ-შემოსით, იახლენეს
 სსწყაა, სიმტკიცის კლდეშია.
 ბრწოლით ხელკიდეს, განიზრახვიდეს, ვითარცა
 მეჭკავს, მონათ რიდეებით.
 კმა შეგარდამო, მყის ყოვლად ამო, ამისგან
 ესმათ, მელ საწოდებით.

99.

ერთი აღიფრცვნეს, თუო დაიღრცვნეს, ყმადა
 ღოდ ექმნეს, ქრისტის-მოქმედსა.
 აღბორენეს ჯერეშლად, იღმულოთნეს ჯერე-
 ნაშლად, კიცხვით ბასრობდეს, მას შემოქმედსა
 ვინ იბანს ევოსა, მე ვმონებ ევოსა, ღმერთის-
 სისხლსა წელითა, ვინ განიწ'ელსა.
 სულისა აღსრად, ღმ სულის ახსრად, ღმწაწოს
 აღასრულებს, წინასწარედსა.

როს შესამესიო, თუთ შესამესიო, დაჟდეს გან-
 ვიანჟად, სულოთა ყოველითა.
 ოხრვიდენ ზღჟიანი, გრგვინვიდენ ცანი, ზანი
 ვამოხნდეს, ცეცხლოთა შემწჟლოთა.
 მისწრაფოთადღა სტვირი, მქელ დასაყვირი,
 წარმოადგენდეს, სულოთა ყოველითა.
 მაშინ ვაღიხინოს, თუთ მიგავლონოს, თქჟწ
 ყოხჟნოთა, მათ საშჟოქლოთა.

ქრისტეს სასძლოთსა, ვინმცა ასძლოთსა, გან-
 წმედით ქმნილსა, განბრწყინჟოხულოსა.
 თუთ მას ვდემსა, ნათლად მიმდებსა, პირჟლო-
 ჟწ შენჯს, სახლად გებულოსა.
 ხისყუვეველსა, ყოკლად ცხოველსა, საუჟუჟუ-
 ნქლოად, თქჟწნოჯს დასხმულოსა.
 ვსეღატ ჟყროგნად, მარად სამოგნად, შენად
 განკუთნეთ, განძადებუოსა.

თაყცა ვიტყოდღი, ვუწუი ვიტყოდღი, ენამცა
 ბრგუნილად, დამეყებდოსა.
 ეს უთხრნე ჭირნი, მწელ-დამაჭირნი, ანუ
 სსწა ვინმცა, მეიმედოსა.
 შეგეფეროდღა, გმირღო ქველოდღა, სულ-გმელ-
 თა ფლოზა, სამეფოდღა.
 მაღო გეონსა, მაღო გეონსა, დაანაკმელ უყ-
 სა, საყუსკრუდოსა.

შენ გონიერღო, გულის-გმიერღო, თუთ მეცნიერ-
 ლღო, მეფევე მლიერღო.
 მიუხდომელო, მიუწითმელო, მიუთხრობე-
 ლღო, წრფელ-სახიერღო.
 განათლებულო, განახლებულო, განბრწყი-
 ნწყობულო, მზეო ციერღო.
 გალადებულო, გალომებულო, გუთავ გო-
 ლითღო, გულ-ღმობიერღო.

მე მონა შენი, მე მონა შენი, ვკვებ ყო-
 ველნი, თქუწნავს შექმნულად;
 ნეტარ ხარ ყოვლად, წმიდად ზე ცხოვლად,
 ძალად ზე გულად, თუთ არ დაგულად;
 ნესტორად მძოვობ, არა თუ ლეობ, დიმიტ-
 რის მიერ, ძალ-შეზღუდვილად;
 აწუ რისხუთა, აწუ რისხუთა, გზით წარყვლი-
 ნოს, ყუყუნ-საქცევლად.

მე გლახ არ ვიძლუნა, თქუწნავს წირილუნა;
 ყოველი ბიწია, მომანუწლობა-
 ვინა იწუშბდის, სად აღიზრდების, რომ ჰქონ-
 დეს, თქუწნებრ ჭკვა-მხედუწლობა-
 მოიმიუშაკენ, ღვაწლით მოიმიკენ, სათნოება-
 თა, მჭეღეყლობა;
 ხარ სიბრძნის ვაზი, ნათლის ემბაზი, სულ-
 სა ქნარი, ღუთის-მხილუწლობა.

ქვეყნე მალაღო, ქცევა მღაზაღო, ლოძინს
 მჭსგაგსო, მალაღ ზ გუღლაღ-
 ბლოკინა მტოღ, ყოგოღ მარტოღ, მჭუჭ-
 რკეთ-ნასყრჭელო, მოსარხეჟელოღ.
 ჭარღზეღ გაშლიღო, ყორნის ბოღოღ, ქმნია
 ლოღ სყნწყლოღ, მოსაფრქვეველოღ.
 შუქია მუქეზა; თუთ განმუქეზო, შუღ სამ-
 ყაროღსა; მკომე ქეშქელოღ.

ბეჭეშკაღს ღიღებია, ცუღ-მიღ-მოღებია, სიღ
 ჭყუა მეკჭკრიბნეთ, უნღო რამენით.
 ჭკამს შემეჩნია, თუთ შემეჩნია, მუხნიღ-მგონა-
 ნია, მესტროღლაბენია.
 ჭრ მექმნა გუღლი, ესრეთ დაგუღლი, ცრემლოღ.
 ნავაღთა მიჩჭიღ დაღენია.
 ჭიბრძნის არღაღ, სახმიღთ არღაღი, ქელოღ.
 მომეკტყა, ჭსწავლის ბაღენია.

ზირქულ-წერანი, დააწერანი, ჰალამიდისგან,
 მოპოვნეზუელ არს.
 სიტყვის-მგებლობა, მხელ-საგებლობა, ში-
 ნონისაგან შემოდებულ არს.
 ტილისმამოგობა, არ ცუდ-შობრგობა, აპო-
 ლონისგან დამკვიცებულ არს.
 მასთან ასკლიძოს, ველარ მუსიკობს, თუა
 ქებად შენდა, განლიგებულ არს.

წიგნი შეუვია, ქება ქებათა, ეკელესიასტე,
 სარამარ გრძნისა.
 დავით იგავნი, ვინ ჰსთქნა იგავნი, სიბრძნე
 დიდისა სოლომონისა.
 ლევიტელი რიცხუთა, მსაფულოთა ნეშტთა,
 ყზრას ეს დარსი, ზე შირაქისა.
 მათთან ვრახმანი, გრძობდეს რვა ქმანი, ვე-
 რა დამატონ, ქება ბაღისა.

ცეცხლი ბნელისა, ვარესკნელისა, მაგნიტ
 ღრჭენისა, წამლიანისა.
 მისრუა ნეფსვისა, ბნელია სეცევისა, თოვლი-
 თა წვიმითა, ღვარ ნაფშენისა.
 ორ-გულთ ეწიოს, ვერ განეწიოს, ურჩი ვინც
 იყოს; ცაცის თქმისა.
 დღოე ვლოვისა, ექმას გლოვისა, უამნი მო-
 უხდეს, ცრემლითა დენისა.

105.

ცურვად წყნება, გამოჩენება, თქმისი დამ-
 აჭნობს, ყოველი ყუთავითა.
 გინმობს ენაშით, ჰსწავლის ენაშით, წყლად
 წყაროდ მრჩენელად, ბორცუთა ღ ველითა.
 ახალი რომო, შენავს ჰსთქმის რომო, უფ-
 როს იქმნესო, მყოფთა ყოველითა.
 ვნაცრი ელადსა, თვით მას გელათსა, სად რომ
 დაჰკრძალვენ, წმიდათ სხეულითა.

ეჭვიცაგ მე მაღლით, რომ თქმუწნის გაყრიათ;
 ჰკლებოდეს უამსა, დღეთა ჩემთასა;
 სუტნი ზე გუამნი, ზე ბუალნი ჩემნი, ქარქმუწ
 ცებრ ჰქმონდეს, მაღთა მისთასა;
 მექმნა გლახ გულოი, ყოფა ზე სუტნი, მძაფრ-
 მწუდრად მღებარე, მორთუ სხეულისა.
 ვერ ვაგებ თქმითა, რომ ვარ სუტლ თქმითა;
 უსიტუქმუწლითა, უფრთა სხუათასა.

კელ-ვჭყავ საქმესა, ბნელსა რასმესა, უფრთა
 ნურებით, თუთ სუტლეთობით.
 ქებისა გრძელსა, სათქმელად ბნელსა, ვერ
 უბლოე ვიქმენ, ენა ბრგვნილობითა.
 შესხმა მგობანი, მუსიკობანი, ვუჩუი ვერ;
 გიბლუქს, თქმუწს საფერობითა.
 მაგრა ვიხ მწულოლნი, ქრისტეს მიაჟლოლ-
 ნი, მექმენ მაღლობის მენწირველობით.

თაჲცა თქუენ ბრუნნილთა; უნდო უხმართა,
 ენათა მიერ შესხმად ვერ უძღვით;
 თქუენ ჰსცაჲლეთ ბნელი, წყუღიადი ბნელი;
 მზე ნათლად ცხოვლად, ზ განანათლეთ;
 ჭანმარეთ ცუდნი, სიტყუანი მრუდნი, კეი-
 ლად ჰსცაჲლეთ ზ განამართლეთ;
 ბვედრებ თქუენ სულად, ქებისა წილად, ჩემს;
 გან დუმილი, თუთ მიითუალოთ.

Въ Типографіи
 Я. и Д. Арзановыхъ.